

Informationsguide

Flytt av pensionssparande

Informationsguide för konsument vid flytt av pensionsförsäkring

Majoriteten av svenska konsumenter har i huvudsak tjänstepension som grundar sig på ett kollektivavtal. Är du en av dem kan du sluta läsa här, eftersom det inte finns lagstadgad flytträtt i ditt fall.

Har du däremot en pensionsförsäkring där du kan påverka investeringen ('fondförsäkring' eller 'depåförsäkring'), gäller från och med 1 april 2021 att de berörda livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen endast får ta ut en avgift om max 650 kr för att flytta ditt kapital, om försäkringen tecknades 1 juli 2007 eller senare. Försäkringar tecknade dessförinnan har inte lagstadgad flytträtt, men kan flyttas om flytt medges i försäkringsvillkoren.

Du kan ha både pensionssparande i privat pensionsförsäkring och tjänstepensionssparande på grund av anställning. Tjänstepension är en förmån från arbetsgivare till anställd som förstärker din inkomst som pensionär. Har du ett sparande i en tjänstepension från en före detta arbetsgivare, så kallat fribrev, är möjligheterna att flytta beroende av vilka villkor din arbetsgivare tecknade för den försäkringen och din före detta arbetsgivares regler/policy för flytt.

Att det blir billigare att flytta sitt kapital är bra, men den låga avgiften för flytten får inte överskugga det individuella värdet av ett långsiktigt sparande för dig och din familj. Därför har SFM, som är branschorganisationen för försäkringsförmedlare, sammanställt viktig information att tänka på som konsument. Vid flytt ska du alltid få klar och tydlig standardinformation från både det försäkringsbolag du vill flytta från och information från det försäkringsbolag du flyttar till.

Om du som konsument är i behov av rådgivning, bör du kontakta en rådgivare som står under tillsyn av Finansinspektionen, exempelvis en försäkringsförmedlare som är medlem i SFM.

Helheten

Det är viktigt att du ser till din livssituation och de olika försäkringslösningar och sparande som du har

idag eller planerar för att ha. Vilka delar av en försäkring har jag idag och vilka delar skulle jag ha efter en eventuell flytt? Är en flytt fördelaktig för mig när jag sett över de olika försäkringsskydden och villkoren utifrån mitt sparande och livssituation? Är jag en person som tycker att det är viktigast att veta exakt hur mycket pengar jag har eller är jag beredd att ta risk med mitt sparande med förhoppning om att få mer pengar? Har du flera olika försäkringar skapar det möjlighet att påbörja utbetalning vid olika tider och med olika utbetalningstider under pensionen. Vill jag det eller vill jag ha det samlat i en försäkring inför utbetalning?

Blir du föreslagen att flytta pensionskapital i samband med att du tar ett bolån – ta reda på hur försäkringsvillkoren och avgifterna påverkas i ditt långsiktiga pensionssparande.

Försäkring med fondförvaltning och med traditionell förvaltning

Det kan vara möjligt att flytta sina pengar från en fondförsäkring till en annan 'fondförsäkring' eller till en 'traditionellt förvaltd' försäkring. Är det viktigt för mig som konsument att styra placeringarna kan sparande i fondförsäkring vara att föredra framför sparande i 'traditionell försäkring' där försäkringsbolagen styr placeringarna. I 'fondförsäkring' ska du vara medveten om att kunden som regel inte har någon garanti på de pengarna man sätter in och att du själv så att säga 'tar risken' och därmed ansvaret för att ditt sparande kan växa eller minska på grund av placeringarna.

Om det är viktigt för dig som konsument att få tillgång till vissa fonder du vill placera i, ger så kallad fondförsäkring dig de möjligheterna. Vid flytt av en fondförsäkring behöver försäkringsbolaget sälja fonderna som du investerat i. Detta får enligt försäkringsvillkoren ofta ta ett par dagar, vilket innebär att när du väl har flyttat ditt sparkapital till ett nytt försäkringsbolag, har priset på fonderna sannolikt förändrats, upp eller ner. Om du vill ha samma fonder i den nya försäkringen som innan flytten, kan det därför vara bra att vara beredd på att flytten i sig kan bli en vinstaffär eller förlustaffär. Handlas fonden i en annan valuta än svenska kronor kan det även innebära att det uppstår kostnader i samband med flytten.

Om man har en 'traditionell försäkring', ansvarar livförsäkringsbolaget för investeringarna genom att du får en garanti om minsta värde på sparandet. För 'traditionell försäkring' är det därför viktigt att ta reda på om försäkringsbolaget som förvaltar pengarna varit både finansiellt stabila över tid och att de är försäkringstekniskt stabila. Eller en mycket enklare uttryckt huvudregel - har försäkringsbolaget haft relativt hög och stabil återbäringsränta över tid utan att ha ändrat i försäkringsvillkoren som rör kundens rättigheter.

Det finns undantag från den regeln. Är livförsäkringsbolaget ett vinstutdelande aktiebolag, inte t.ex. ett så kallat ömsesidigt livförsäkringsbolag, kan det i vissa fall vara så att bolaget är stabilt även om återbäringen är mer ojämn. Detta på grund av aktieägarnas ansvar för, och rättigheter i, försäkringsbolaget. Förenklat uttryckt, om ett livförsäkringsbolag med aktieägare förvaltar dina pensionspengar kan försäkringsvillkoren innebära att avkastningen som överstiger en viss nivå, delas mellan pensionsspararna och aktieägarna, i form av återbäring och aktieutdelning.

Familjeskydd – skydd vid sjuk- och dödsfall

Kärt barn har många namn, men enkelt uttryckt har många sparandeförsäkringar även ett skydd om du blir sjuk eller dör. Det kan vara att dina efterlevande får en summa utbetald som motsvarar eller överstiger ditt sparande. I t.ex. en individuell tjänstepension är det vanligt med ett skydd om du blir sjuk som innebär att försäkringsbolaget fortsätter att betala dina premier istället för dig. Hur ser mitt familjeskydd ut idag? Hur påverkas det av en flytt? Har jag fortsatt behov av det? Skulle jag behöva lämna en hälsodeklaration till det nya bolaget för att få motsvarande skydd?

Premien och placeringar

Vid flytt av ett försäkringssparande från så kallad 'traditionell försäkring' är det inte bara viktigt att veta vad flytten kommer att kosta, du behöver även få tillräcklig information så att du vet ifall du tappar rättigheter till sådana pengar som kallas återbäring och överskott. Försäkringsbolag som skapar hög avkastning på de förvaltade pengarna får ett överskott, vilket normalt över tid fördelas till alla som sparar i försäkringen. Det överskott som inte ska fördelas ligger kvar i försäkringsbolaget. Om du flyttar kapitalet från en 'traditionell försäkring' i ett försäkringsbolag som varit framgångsrikt, kan du gå miste om detta mervärde. Hur mycket överskott och återbäring du har rätt till bygger bland annat på hur länge du har

haft försäkringssparandet och hur mycket premier(pengar) som betalats in i försäkringen. Eftersom rätten till återbäring och överskott typiskt sett växer ju fler år du har haft försäkringen, innebär det att du som regel "börjar om från noll" i en ny 'traditionell försäkring'. Frågan du kan ställa är hur mycket av det sparande kapital jag har idag, får jag med mig i en flytt och vilka rättigheter har jag till framtida återbäring i nuvarande försäkring respektive i en försäkring jag flyttar till?

Garantier

Om det finns en garanti i en pensionsförsäkring, kan detta vara utformat på olika sätt, t.ex. vara baserat en viss nivå på insatta premier, påverkas av försäkringsbolagets avkastning under försäkringstiden och det kan finnas villkor som i sin tur påverkas vid uttag av pensionen. Utgå ifrån dina egna förhållanden, är det viktigaste för mig att veta exakt hur mycket sparande jag har? Då kanske det är ett sparande i traditionellt förvaltade försäkring med en hög garantinivå och med en hög garantiränta som är det viktigaste.

De bolag som erbjuder 'traditionella försäkringar' garanterar som huvudregel inte alla pengar du sätter in, vanligt är 75-85 % av insatta pengar. En högre garanti kan i praktiken innebära att försäkringsbolaget måste placera dina pengar i lägre andel aktier eller andra liknande tillgångar, än om garantinivån är lägre. Över tid påverkar detta hur mycket dina insatta pengar kan växa och därmed möjligheterna för dig att då del av ett överskott från försäkringsbolaget.

En pensionsförsäkring med garanti har ett så kallat 'garanterat kapital', detta kapital kan vara större än 'försäkringskapitalet', om 'garantiräntan' är högre än den faktiska avkastningen. Hur detta i praktiken fungerar behöver du kanske inte ha detaljkunskap om. Det är dock viktigt att veta hur situationen är för dig, vid en flytt får du inte flytta det garanterade värdet och det innebär att du tappar värdet av garantin vid flytten.

Planering av uttag

När planerar jag att ta ut mina pengar? Ligger det nära i tiden eller är det mer än tio år bort? Hur påverkas pengarna och ett planerat uttag av en flytt? Har jag flera olika försäkringar skapar det möjlighet att påbörja utbetalning vid olika tider under din pension. Vill jag det eller vill jag ha det samlat i en försäkring? Med flera försäkringar kan man fördela sin inkomst över flera år. Hur mycket du får i din allmänna pension är också viktigt att ta i beaktande.

Var kan jag få mer information och stöd?

Om du har frågor om just din individuella situation kan du exempelvis vända dig till någon av de försäkringsförmedlare som är medlem i SFM. De uppfyller krav i lagen på att ha tillräcklig kunskap och kompetens om försäkringssparande och har minst två års erfarenhet av dessa frågor.

SFMs medlemmar har även en tvingande ansvarsförsäkring enligt lag för sin verksamhet, som omfattar skador om minst 1.300.380 euro (ca. 13.000.000 kronor).

Här kan du söka efter ett förmedlarbolag nära dig:

<https://www.sfm.se/>

Konsumenternas försäkringsbyrå har även ett stort antal checklistor som tagits fram för konsumenter samt mer information om traditionell försäkring:

[Konsumenternas.se](https://www.konsumenternas.se)

<https://www.konsumenternas.se/konsumentstod/guider--checklistor/guider---sparande--pension/>

<https://www.konsumenternas.se/sparande--pension/sparande/kapitalforsakringar/>

På [minpension](#) kan du även få en översikt av din nuvarande allmänna-, privata- och tjänstepension.

Om SFM

SFM är medlemsorganisationen för försäkringsförmedlare i Sverige och verkar därför i våra medlemmars intresse. Att vara SFM-medlem ska innebära en kvalitetsstämpel för kunder och för de försäkringsbolag som samarbetar med medlemmen. Våra medlemmar har tillstånd av Finansinspektionen och står under deras tillsyn samt är registrerade hos Bolagsverket.

SFM

Apelbergsgatan 36
111 37 Stockholm

www.sfm.se

Telefon: 08-545 215 40